

**Grankulla stads
revisionsutskotts
utvärderingsberättelse
för år 2018**



**Kauniaisten kaupunki
Grankulla stad**



Innehåll

1.	Revisionsutskottets sammansättning och uppgifter.....	1
2.	Uppföljning av observationerna och utvecklingsförslagen i föregående års utvärderingsberättelser	2
3.	Utvärdering av hur de ekonomiska målen uppfyllts	3
4.	Utvärdering av hur målen för verksamheten uppfyllts.....	5
5.	Allmänna förvaltningen samt kultur-, ungdoms- och idrottstjänsterna	7
5.1	Allmänna förvaltningen.....	7
5.2	Kulturtjänsterna	7
5.3	Ungdomsverksamheten	9
5.4	Idrottstjänsterna	10
6.	Övriga observationer	11
6.1	Social- och hälsovården.....	11
6.2	Samhällstekniken	12
6.3	Skolväsendet	13
7.	Revisionsutskottets förslag till stadsfullmäktige.....	14
8.	Sammanfattning	14
9.	Underskrifter.....	15

Bilaga 1 Gemensam utvärdering från revisionsfunktionerna vid huvudstadsregionens städer 2018: tillgången till mentalvårdstjänster för barn och unga

1. Revisionsutskottets sammansättning och uppgifter

Stadsfullmäktige tillsatte 12.6.2017 ett revisionsutskott enligt kommunallagen för att organisera granskningen och utvärderingen av förvaltningen och ekonomin under fullmäktigeperioden 2017–2021. Fullmäktige valde 9.10.2018 Olavi Filppula till ny ledamot och ordförande i stället för Binga Tupamäki.

I utvärderingsarbetet år 2018 bestod revisionsutskottet av följande ledamöter och personliga ersättare:

Ledamöter	Ersättare:
Olavi Filppula, ordförande	Harri Fagerlund
Stefan Stenberg, vice ordförande	Christoffer Lindqvist
Veronica Fellman	Marina Almark
Jarkko Huttunen	Pirjo Huttunen
Sari Mutka	Elina Eväsoja

Beslutsfattandet i revisionsutskottet har baserat sig på förslag av ordföranden. OFGR, CGR Outi Koskinen från PwC Julkistarkastus Oy har varit protokollförare i revisionsutskottet.

Ledamöterna i revisionsutskottet har inte deltagit i utvärderingen av de sektorer eller utskott där de själva är ledamöter eller ersättare.

Revisionsutskottets uppgifter

Revisionsutskottet ska enligt kommunallagen bereda de ärenden som gäller granskningen av förvaltningen och ekonomin och som fullmäktige ska fatta beslut om samt bedöma huruvida de mål för verksamheten och ekonomin som fullmäktige satt upp har nåtts i staden och stadskoncernen och huruvida verksamheten är ordnad på ett resultatrikt och ändamålsenligt sätt. Dessutom åligger det revisionsutskottet att samordna revisionen för staden och dess dottersamfund. Om stadens balansräkning visar underskott som saknar täckning ska revisionsutskottet bedöma hur balanseringen av ekonomin utfallit under räkenskapsperioden samt den gällande ekonomiplanens tillräcklighet. I revisionsutskottets uppgifter ingår också att behandla redogörelserna för bindningar enligt 84 § i kommunallagen och övervaka att skyldigheten att redogöra för bindningar iakttas. Kommunen ska föra ett offentligt register över bindningarna i det allmänna datanätet, om inte något annat följer av sekretessbestämmelserna.

I enlighet med kommunallagen har revisionsutskottet under år 2018 tagit emot redogörelserna för bindningar och ändringar i dem, samt fört in redogörelserna i registret, som upprätthålls i det allmänna datanätet.

Revisionsutskottets utvärderingsarbete 2018

Revisionsutskottet utförde utvärderingen för 2018 enligt sin utvärderingsplan för fullmäktigeperioden 2017–2021 och sitt arbetsprogram för utvärderingen för 2018. År 2018 var allmänna förvaltningen samt kultur-, ungdoms- och idrottstjänsterna fokusområden vid utvärderingen.

Revisionsutskottets utvärderingsarbete har grundat sig på stadens bokslut 2018 samt budgeten 2018 och ekonomiplanen 2018–2020. Dessutom har revisionsutskottet tagit del av stadsstyrelsens och utskottens protokoll samt andra utredningar. Vid sina möten har revisionsutskottet hört stadens tjänsteinnehavare, arbetstagare och förtroendevalda.

Revisionsutskottet sammanträdde 13 gånger i samband med utvärderingen 2018. Dessutom har ledamöterna i revisionsutskottet självständigt berett textutkast till utvärderingsberättelsen. Revisionsutskottet har satt sig in i allmänna förvaltningens samt kultur-, ungdoms- och idrottstjänsternas verksamhet genom att höra

förvaltningschefen, bildningsdirektören samt idrottsutskottets ordförande. Också stadsdirektören, ekonomidirektören, äldreomsorgschefen, IT-utvecklingschefen, rektor för medborgarinstitutet, informatören och personalchefen har varit inbjudna till möten och gett utredningar i ärenden som gäller verksamheten, förvaltningen och ekonomin inom respektive ansvarsområde.

Revisionsutskottet har utvecklat sin egen verksamhet genom att delta i kurser som riktat sig till ledamöter i revisionsutskott. Dessutom deltog företrädare för revisionsutskottet i ett gemensamt seminarium för revisionsnämnderna i huvudstadsregionens kommuner och samkommuner som hölls i Vanda 29.11.2018.

Gemensam utvärdering från revisionsfunktionerna vid huvudstadsregionens städer 2018: tillgången till mentalvårdstjänster för barn och unga

Revisionsfunktionerna vid huvudstadsregionens städer samt Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt HUS utarbetade år 2018 en gemensam utvärdering av tillgången till mentalvårdstjänster för minderåriga barn och unga i städerna och inom den specialiserade sjukvården. Fokus vid utvärderingen låg på primärvårdens tjänster för barn och unga, samt icke-brådskanande psykiatrisk öppen vård för barn och ungdomar inom den specialiserade sjukvården. Utvärderingen gjordes av en arbetsgrupp som bestod av anställda vid städerna och HUS revisionsfunktion, och den styrdes av en styrgrupp bestående av revisionsnämndernas ordförande. I utvärderingen deltog Esbo, Helsingfors, Grankulla, Vanda och HUS.

Läs mer om utvärderingen här: www.arviointikertomus.fi.

Revisionen

Fullmäktige beslutade 2015 att i enlighet med revisionsnämndens förslag välja PwC Julkistarkastus Oy till stadens revisionsksamfund. Huvudansvarig revisor har varit OFGR, CGR Outi Koskinen.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed inom den offentliga förvaltningen. Revisorn har presenterat revisionsplanen för revisionsutskottet och rapporterat till utskottet om verkställandet av planen.

Revisorn har avgett två skriftliga rapporter till revisionsutskottet om revisionen för 2018. Rapporterna har också getts till stadsdirektören och ekonomidirektören. Revisionsutskottet rekommenderar att de observationer som framförs i rapporterna tas i beaktande och att nödvändiga åtgärder vidtas med anledning av dem.

I samband med revisionen observerades ologiska skillnader i statistikföringen av uppgifter om verksamheten och ekonomin 2017 mellan del I och II. Skillnadens storlek ifråga om verksamhetsbidraget avvek avsevärt från det normala. Skillnaderna i statistiken har inte utretts och trots revisionsutskottets begäran har orsaken till skillnaderna inte redovisats.

Revisionsutskottet föreslår att skillnaderna i statistikföringen och deras inverkan på stadens ekonomiska utredas.

2. Uppföljning av observationerna och utvecklingsförslagen i föregående års utvärderingsberättelser

Samhällstekniken

Revisionsutskottet tackar för samhällstekniska sektorns bemötande. Det är viktigt att planerna öppet presenteras för stadens invånare under de olika skederna i planläggningen, samt att invånarna bereds möjlighet att påverka planläggningen. Planlägningsprocesserna har utvecklats under 2018, och bl.a. möten har ordnats för att höra berörda parter.

Bildningen

I utvärderingsberättelsen 2017 behandlade revisionsutskottet THL:s skolhälsoenkät. Revisionsutskottet önskade att resultaten skulle fås separat enligt elevernas hemkommun.

I sitt bemötande konstaterade finska utskottet för utbildning och småbarnspedagogik att svaren i nuläget presenteras skolvis, samt att enkäten är riksomfattande och görs av THL. Huvudstadsregionens kommuner kommunicerar med THL via en gemensam arbetsgrupp, där kommunerna ger feedback om enkäten. Syftet med enkäten är emellertid att stödja elevhälsoarbetet i skolorna, och skolorna har ansvar för alla elever i skolan oberoende av hemkommun.

Revisionsutskottet konstaterar att utskottets svar inte är uttömmande. Det är önskvärt att ärendet förs till behandling i den gemensamma arbetsgruppen, eftersom situationen i Grankulla avviker från de andra kommunernas situation på grund av det höga antalet elever bosatta i andra kommuner. Med tanke på det förebyggande arbete är det viktigt att få information om hur ungdomarna i staden mår.

Grankulla stads tvåspråkighetsprogram 2015–2017

Revisionsutskottet uppmanade i sin utvärderingsberättelse staden att även i fortsättningen lägga vikt vid implementeringen och uppföljningen av tvåspråkighetsprogrammet.

Tvåspråkighetsprogrammet, som godkändes 2015, gällde för åren 2015–2017. Inget nytt tvåspråkighetsprogram har gjorts upp. Revisionsutskottet rekommenderar att tvåspråkighetsprogrammet uppdateras i enlighet med stadens strategi.

Social- och hälsovården

Social- och hälsovårdsutskottet behandlade 4.9.2018 revisionsutskottets utvärderingsberättelse för 2017. Revisionsutskottet tackar för bemötandet, som fortsättningsvis är aktuellt, till exempel införandet av uppgifter om hemort på skolhälsoenkätens blankett, samt de ökande missbruksproblemen bland tonåringar. Det finns också anledning att följa med samarbetet mellan kommunen och tredje sektorn och bygga upp långsiktiga verksamhetsmodeller, eftersom kommunens övervaknings- och granskningsansvar utsträcker sig även till tredje sektorns serviceproduktion. Verksamhetsunderstöd till aktörer i tredje sektorn godkändes till ett belopp på ca 60 000 euro.

Ökningen av klienter från andra kommuner inom stadens social- och hälsovård har varit avsevärd. Revisionsutskottet påminner om vikten av tillräckliga resurser.

3. Utvärdering av hur de ekonomiska målen uppfyllts

De ekonomiska utsikterna var gynnsamma år 2018. Skatteinkomsterna i Grankulla väntades bli högre än föregående år. Åtgärderna för att balansera ekonomin gav ett positivt resultat år 2017. Resultatet för 2018 överskred budgeten och inga lån behövdes. Arbetet inför regeringens vård- och landskapsreform sysselsatte stadens tjänstemän, men slutresultatet var att lagförslagen föll.

€ 1 000	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Resultatet i bokslutet	2 607	1 752	-985	-1 538	1 590	7 132	6 198	3 229
Extraordinära inkomstposter	-4 278	-2 589	-1 736	-760	-7 006	-9 031	-1 175	-1 575
Korrigerat resultat	-1 671	-837	-2 721	-2 298	-5 416	-1 899	5 023	1 654

Grankulla är den enda kommunen i Finland som har negativa statsandelar: år 2018 sammanlagt -2,3 miljoner euro, jämfört med -0,8 miljoner euro år 2017.

Revisionsutskottet anser det beklagligt att Grankulla har haft negativa statsandelar sedan 2017.

€ 1 000	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Statsandelar före utjämning	13 676	14 417	14 626	13 932	12 374	12 718	12 146	12 033
Utjämningsar	-10 647	-10 667	-11 514	-11 814	-12 049	-12 285	-12 942	-14 317
Redovisade statsandelar	3 029	3 750	3 112	2 119	325	433	-796	-2 284
Utjämningsar i % av skatteintäkterna	20,30 %	19,70 %	20,60 %	20,00 %	20,10 %	19,51 %	17,38 %	20,70 %

Tack vare Grankulla stads välfungerande servicestruktur har staden lyckats väl i att ge sina invånare service.

Efterfrågan på social- och hälsovårdstjänster ökade bland klienter från andra kommuner. Det var viktigt för stadens invånare att Villa Breda blev färdigt. Social- och hälsovårdssektorns kostnader underskred budgeten på grund av att Villa Breda kunde tas i bruk senare än planerat.

Personalomsättningen och sjukfrånvaron bland personalen är fortsatt på låg nivå.

Staden har satsat på IKT-infrastruktur och –utbildning, som också har varit till nytta för stadens invånare. Över 60 projekt har planerats under året, av vilka 17 har startats. Projektet DigiLab, en lärmiljö för datateknik riktad till stadsborna, har väckt stort intresse och fått beröm.

Revisionsutskottet ber att uppmärksamhet ska fästas vid kostnadseffektivitet och funktion redan vid planeringsskedet av IKT-projekten.

Grankulla stad har i samarbete med de övriga kommunerna i huvudstadsregionen aktivt utvecklat områdets servicestruktur och samarbetet har varit smidigt.

4. Utvärdering av hur målen för verksamheten uppfyllts

Utvärdering av hur åtgärderna för 2018 i Grankullas stadsstrategi 2018–2022 har uppfyllts

Grankullas stadsstrategi 2018–2022 godkändes på våren 2018. Beredningen av strategin var fortfarande på hälft då budgeten 2018 behandlades. Strategin, där insatsområdena och målen för fullmäktigeperioden ingår, fogades efter att den godkänts av fullmäktige till budgetboken 2018. Det fanns fem strategiska insatsområden, för vilka utfallet av mål och åtgärder följs upp. I bokslutet rapporterar sektorerna om åtgärdernas utfall.

Stadens ledning bör avgöra om metoden för att följa upp strategin är adekvat för uppföljning och mätning av verksamhetens utfall och genomslag. Hur väl kan uppgifterna utnyttjas för utveckling av stadens verksamhet?

Revisionsutskottets utvärdering ska fokusera på de mätare och mål på årsnivå som har fastställts, men fullmäktige fastställde inga sådana för 2018. Mätare som rekommenderas är t.ex.: tillgången på service och servicens genomslag, antal producerade prestationer, eller resursernas kvantitet.

Revisionsutskottets rekommenderar att mål och mätare på årsnivå fastställs och att de godkänns av fullmäktige.

Nedan visas ett sammandrag av revisionsutskottets utvärdering av utfallet för mål och åtgärder i Grankullas stadsstrategi 2018–2022, allmänt taget, under år 2018. Måluppfyllelsen för de strategiska åtgärderna finns i stadens bokslut för 2018 i del 2.1.

Strategiskt mål 2018–2022	Revisionsutskottets bedömning av måluppfyllelsen 2018
<p>1. Med fokus på invånarna "ALLA MED"</p> <p>1.1. Levande tvåspråkighet</p> <p>1.2. Delaktighetsprogram, 2018</p> <p>1.3. Grankullabornas välbefinnande och hälsa förbättras och skillnaderna i hälsa minskar, 2018–2022</p> <p>1.4 Grankullas social- och hälsovårdstjänster marknadsförs (inga åtgärder 2018)</p>	●
<p>2. En livskraftig stad "FINLANDS NÖJDASTE KOMMUNINVÅNARE"</p> <p>2.1. Stadens och företagarnas gemensamma program för företagande, 2018; årliga mätningar av företagervänligheten</p> <p><i>Utfall: Ingen mätning av företagervänligheten 2018 (görs 2019)</i></p> <p><i>Revisionsutskottets utvärdering: Ingen rapport i bokslutet om hur programmet för företagande har förverkligats.</i></p> <p>2.2 Staden och tredje sektorn gör upp ett gemensamt program för ökad livskraft</p> <p><i>Utfall: Programmet för ökad livskraft är under arbete.</i></p> <p>2.3. Grankulla uppmuntrar sina invånare till rörlighet och aktivitet i samarbete med företag och föreningar</p> <p>2.4. En gemensam kulturplan i samarbete mellan aktörer inom konst och kultur samt stadens sektorer; gemensam koordinerings- och informationskanal</p> <p><i>Utfall: En gemensam kulturplan är under arbete.</i></p> <p>2.5. Detaljplaneändringen för stadshusområdet slutförs under fullmäktigeperioden</p>	●
<p>3. En grön, fotgängarvänlig stad "SIKTE PÅ ETT KOLNEUTRALT GRANKULLA"</p> <p>3.1. Stadsstrukturen utvecklas i enlighet med utvecklingsbilden för markanvändning och boende på ett sätt som stärker Grankullas identitet</p> <p>3.2. Grankulla främjar hållbar utveckling</p> <p><i>Utfall: En färdplan och ett åtgärdsprogram för att uppnå målen om utsläppsminskning blir klar 2019 (blev inte klar enligt målet år 2018)</i></p> <p>3.3. De regionala MBT-målen för bostadsproduktion verkställs</p> <p><i>Revisionsutskottets utvärdering: I och med att Grankulla är en liten stad är en stor variation i bostadsproduktionen från ett år till ett annat typisk.</i></p>	●
<p>4. En lärvänlig stad "LÄRANDE MED SIKTE PÅ FRAMTIDEN"</p> <p>4.1. Högklassig småbarnspedagogik och förskola med barnet i fokus</p> <p><i>Utfall: Utredningen av utvecklandet av den svenskspråkiga förskoleundervisningen i samarbete med skolan har inte gjorts.</i></p> <p>4.2. Högklassig utbildning med eleven i fokus</p> <p><i>Utfall: Ungdomsarbetslösheten hölls på låg nivå, 12 arbetslösa under 25 år, men målet för fullmäktigeperioden är 0 % ungdomsarbetslöshet.</i></p>	●
<p>5. Smart verksamhet, ekonomi och samarbete i Grankulla "ÖPPEN OCH EXPERIMENTVILLIG"</p> <p>5.1. Öppen verksamhetskultur</p> <p>5.2. Flexibel organisation och attraktiv arbetsgivare</p> <p>5.3. Sund kommunekonomi</p> <p>5.4. Fastigheterna och utrustningen i skick och i bruk</p> <p><i>Utfall: Bytesprogrammet för maskiner och annan utrustning kunde inte tillämpas fullt ut.</i></p> <p>5.5. Lättanvända digitjänster för alla åldrar</p> <p><i>Utfall: Nya projekt planeras.</i></p>	●

● = tavoite on toteutunut ● = tavoite on osittain toteutunut ● = tavoite ei ole toteutunut

På hösten 2018 besökte en journalist vid The New York Times, Patrick Kingsley, Grankulla för att intervjua stadsbor och skriva en artikel om sitt besök. Besöket föranleddes av att Finland enligt en FN-rapport som publicerades i

mars 2018 är världens lyckligaste land samt att Grankulla och Birkala ansågs vara Finlands trivsammaste kommuner enligt en invånarenkät av Epsi Rating Finland som publicerades vid ungefär samma tid. Enligt journalisten kunde man därmed sluta sig till att Grankulla är den lyckligaste platsen i världen att bo på. Utfallet för stadens strategiska riktlinje om Finlands nöjdaste kommuninvånare är utmärkt enligt de mätare som användes i invånarenkäten.

5. Allmänna förvaltningen samt kultur-, ungdoms- och idrottstjänsterna

5.1 Allmänna förvaltningen

På begäran har revisionsutskottet fått en utredning av ledningens resor och utbildningar.

Revisionsutskottet tackar sektorerna för rapporterna och rekommenderar att alla utlandsresor och sådana kurser och seminarier som kostar mer än 500 euro regelbundet ska rapporteras till styrelsen och revisionsutskottet.

Revisionsutskottet rekommenderar att nyttan av kurserna och resorna ska presenteras för organisationen före och efter kursen/resan. Organisationen ska övervaka att den information som inhämtats på kurserna och de kontakter som knutits också kommer till nytta och förs vidare inom organisationen.

Det framgår inte av utskottens beslut om utnämning av tjänsteinnehavare vem som har blivit vald.

Revisionsutskottet rekommenderar transparens i utnämningsbesluten och i publiceringen av dem.

Utöver det rekommenderar revisionsutskottet att stadens koncerndirektiv ska uppdateras.

5.2 Kulturtjänsterna

Understöd

Kultur- och fritidstjänsternas allmänna principer för att bevilja understöd uppdaterades 2018. De hade föregående gång uppdaterats 2015. Understöden delas upp i verksamhetsunderstöd, projektunderstöd och personliga stipendier. År 2018 beviljades kulturtjänsternas understöd till en summa på 0,6 miljoner euro. Mottagarna av de största understödsbeloppen är Grankulla musikinstitut, Grankulla konstskola, Nationaloperan och Grankulla musikfest.

Ungdomsgården

Staden har blivit tvungen att stänga ungdomsgården på grund av fukt- och mikrobskador. Verksamheten och personalen är tvungna att verka i ersättande lokaler där verksamheten inte kan bedrivas i full skala. Projekteringen för saneringen av ungdomsgården gjordes 2018 i samarbete med samhällstekniken. Ungdomsgården är en skyddsmärkt byggnad, vilket ställer krav på saneringen. Båda utskotten för undervisning och småbarnspedagogik har framhållit att saken behöver lösas snarast.

Revisionsutskottet betonar vikten av att ungdomsverksamheten så snart som möjligt anvisas ändamålsenliga ersättande lokaler.

Grankullas program för förebyggande rusmedelsarbete 2018–2022

Kulturutskottet har gett ett utlåtande till social- och hälsovårdsutskottet om Grankullas program för förebyggande rusmedelsarbete 2018–2022: Kulturtjänsterna sporrar stadens invånare till en hälsofrämjande livsstil allmänt sett och samarbetar med lokala klubbar och tjänsteproducenter samt med stadens förvaltningar kring att omsätta programmet i praktiken. Här kan också konstateras att förebyggande rusmedelsarbete beaktas då understöd för

fritidsaktiviteter beviljas och att aktörerna inom ungdomsverksamheten i Grankulla sporras till förebyggande rusmedelsarbete. Vid behov ges handledning och stöd för enskilda fall.

Revisionsutskottet anser det lovvärt att kulturutskottet beaktar förebyggande rusmedelsarbete i anslutning till understöden. Vi rekommenderar att det tväradministrativa myndighetssamarbetet ökas för att ge det förebyggande rusmedelsarbetet bättre genomslag.

En kontinuerlig dialog mellan de olika aktörerna i Grankulla utgör ett villkor för att lyckas. Ständigt pågående upplysningsarbete, undervisning och diskussion från tidig barndom till vuxen ålder är av största vikt för barns och ungdomars välbefinnande, stödet till föräldraskapet inte att förglömma.

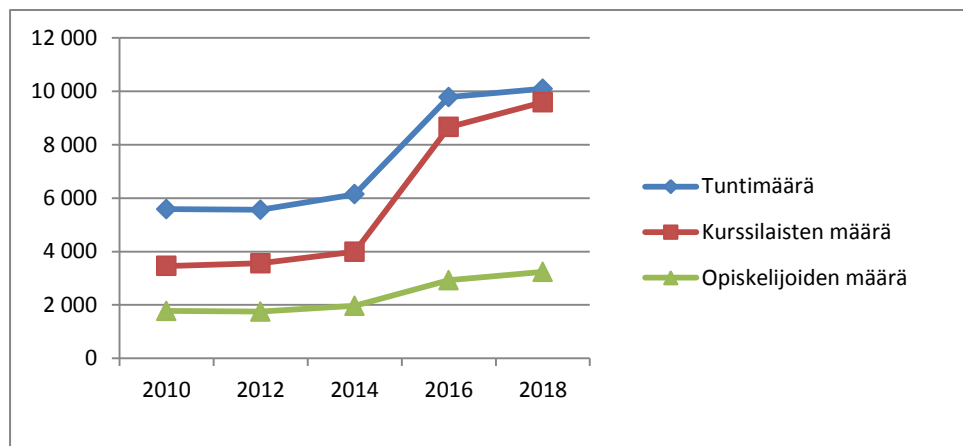
Planering av bibliotekets kundlokaler

Renoveringen av bibliotekets kundlokaler befinner sig i planeringsskedet. Planeringen av kundlokalerna inleddes hösten 2018. Projektet Tulevaisuuden kirjasto (Framtidens bibliotek) innebär en genomgång av alla bibliotekets egna processer samt möjliga framtida tjänster, så att renovering ska leda till mer än bara en nyinredning av biblioteket. Tanken är att göra också stadens invånare delaktiga i planeringen och ordna verkstäder för att samla in kundernas önskemål. Revisionsutskottet ser detta som ett ändamålsenligt tillvägagångssätt.

Tidningssalen har fungerat som ersättande lokal för ungdomsverksamheten sedan hösten 2018. Salen är rätt liten och därför är det av stor vikt att mer fungerande lokaler kan tillhandahållas.

Petra

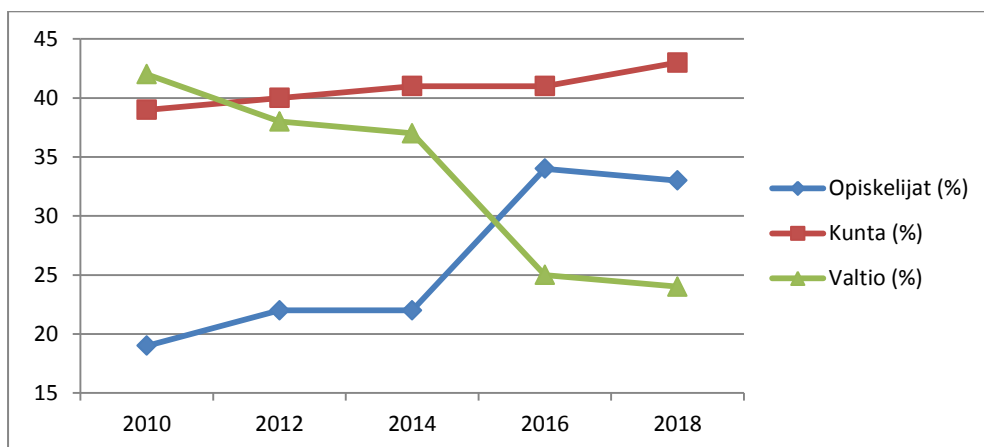
Medborgarinstitutet hade 2018 för sjätte året i rad fler studerande och för nionde året i rad fler kursdeltagare än någonsin tidigare under sin historia. Antalet studerande/kursdeltagare år 2018 var 3 238, av vilka 70 procent var kvinnor och 30 procent män. Andelen män har stigit avsevärt under de senaste åren. Tidigare låg andelen män på medborgarinstitutet kring 20–25 procent.



Av det sammanlagda antalet timmar består merparten, 54 procent, av kurser inom motion och hälsa. Kunskaps- och konstämnen utgör 24 procent och språk 19 procent.

Eftersom statsandelen i medborgarinstitutets budget har minskat under de senaste åren utgör nu kursavgifterna från studerandena en större procentandel av budgeten än tidigare.

Petra har en mycket hög användningsgrad. Användningsgraden för utrymmen som regelbundet bokas är ca 70 procent för måndagar–torsdagar kl. 9–21, medan motsvarande tal för fredagar –söndagar kl. 9–21 är ca 50 procent. Parkeringen är en flaskhals, särskilt vintertid.



Revisionsutskottet betraktar ökningen i både kursdeltagare och timantal på medborgarinstitutet som en mycket positiv trend och konstaterar att medborgarinstitutets verksamhet bidrar till fysiskt och mentalt välbefinnande bland stadens invånare. Kursutbudet lockar deltagare i alla åldrar. Tyvärr har statsandelarnas andel av medborgarinstitutets sammanlagda budget minskat avsevärt under de senaste åren.

5.3 Ungdomsverksamheten

Ungdomsgårdens framtid är ännu oklar. Ersättande lokaler som tillåter fullskalig verksamhet har ännu inte anvisats för ungdomsverksamheten. Båda utskotten för undervisning och småbarnspedagogik har framhållit att saken behöver lösas snarast.

Revisionsutskottet betonar vikten av att ungdomsverksamheten så snart som möjligt anvisas ändamålsenliga ersättande lokaler.

Stadens första modell för ungdomsgarantin godkändes i fullmäktige 9.12.2013 och modellen reviderades genom ett fullmäktigebeslut hösten 2017, med målet 0 procent ungdomsarbetslöshet i ålderskategorin under 25 år, och att alla elever får en studieplats eller motsvarande efter den grundläggande utbildningen. Båda målen ingår i fullmäktiges strategiska indikatorer.

I praktiken innebär ungdomsgarantin att alla under 25 år och alla nyutexaminerade under 30 år erbjuds en arbets-, arbetsprövnings-, studie-, arbetsverkstads- eller rehabiliteringsplats senast tre månader efter att de blivit arbetslösa.

I ungdomsgarantin ingår också en utbildningsgaranti: Alla som gått ut grundskolan garanteras en utbildningsplats på gymnasium, på yrkesläroanstalt, i läroavtalsutbildning, på arbetsverkstad, i rehabilitering eller på något annat sätt.

Kompetensprogrammet för unga vuxna

Kompetensprogrammet för unga vuxna erbjuder en möjlighet för personer under 30 år utan utbildning att avlägga yrkesexamen eller en del av en sådan. Inom programmet kan man avlägga yrkesexamen, specialyrkesexamen eller yrkesinriktad grundexamen. Utbildningen kan genomgå vid läroanstalt eller enligt läroavtal.

Ungdomsgarantin i Grankulla fungerar utan skild finansiering, med undantag av det uppsökande ungdomsarbetet (fr.o.m. 2018) och sommarjobbsedeln. Målet för arbetet är att öka nätverkssamarbetet så att alla unga kan ta del av tjänsterna.

Ungdomstjänsterna fick finansiering för det uppsökande ungdomsarbetet från Regionförvaltningsverket i Södra Finland år 2018. I övrigt används resurser från de olika resultatenheterens existerande budget för ungdomsgarantiverksamhet. En summa på 35 000 euro reserverades i budgeten 2018 för sommarjobbsedeln.

Inom ungdomstjänsterna ingår integrationen och integrationsfrämjandet i den dagliga serviceproduktionen. Det ingår i ungdomsledarnas arbete att vägleda och stöda ungdomarna och att föra en dialog med dem. Dagliga satsningar på tolerans, mångfald och medkänsla för medmänniskorna ingår i ungdomsarbetet. Förutsättningarna för att lyckas är en pågående dialog och samarbete med olika aktörer i Grankulla, samt med regionala samarbetsparter och inom det regionala samarbetet.

Programmet för integrationsfrämjande 2018–2022

Olika parter har beaktats i beredningen av programmet för integrationsfrämjande 2018–2022. Stadens integrationsarbetsgrupp och ledningsgruppen för hälsofrämjandet godkände programmet på hösten 2018. Grankulla stads program för integrationsfrämjande består av tydliga mål och åtgärder samt uppföljning för perioden 2018–2022. Fokus har lagts på att stödja det psykiska och fysiska välbefinnandet samt att stärka delaktigheten, lärandet och individens egen aktivitet. Dessutom betonas sysselsättningsmöjligheterna, meningsfulla fritidsaktiviteter samt möten mellan kulturer. Målen i programmet siktar på att främja dubbelriktad integration och goda relationer mellan olika befolkningsgrupper. Svenska utskottet för utbildning och småbarnspedagogik har godkänt en läroplan för förberedande undervisning för invandrare på svenska, som ger möjlighet till integration också på svenska.

5.4 Idrottstjänsterna

En plan för motions och idrott i staden ingår i välfärdsplanen enligt stadens strategi. Riktlinjerna i planen grundar sig på utredningen om idrottsanläggningarna som gjordes våren 2018 och som används i planeringen av kommande sport och motion.

Ca 0,9 miljoner euro har använts för reparation av simhallen. Simhallen är fortfarande i behov av reparation. Simhallen är viktigt för Grankullabor i alla åldrar. Det förekom utmaningar i anslutning till att kundtjänsten lades ut och i inskolningen av inhyrd arbetskraft.

Idrottsutskottets kriterier för att bevilja understöd uppdaterades 2018 och de kommer att utvärderas ytterligare.

Kriterierna för att bevilja understöd har varit föremål för politisk kritik. Samarbetet mellan stadens olika sektorer och tredje sektorn är viktigt inom idrottstjänsterna.

Stadens proprieborgen på 1,25 miljoner euro beviljades för utbyggnaden av Grankulla Idrottspark (Freedom Fund Arenan). Grankulla IFK Fotboll ry:s övertryckshall togs i bruk på sommaren 2018.

6. Övriga observationer

6.1 Social- och hälsovården

Klienter från andra kommuner inskrivna på Grankulla hälsostation, personer:

Månad/år	Personer	Nya klienter totalt
12/2014	639	639
6/2015	104	743
12/2015	106	849
6/2016	79	928
12/2016	90	1 018
6/2017	108	1 126
12/2017	87	1 211
6/2018	115	1 326
12/2018	206	1 532

Beredningen av vård- och landskapsreformen sysselsatte stadens tjänstemän 2018.

Arbetet som gjordes bör i fortsättningen utnyttjas för att utveckla stadens verksamhet.

Social- och hälsovården har den högsta sjukfrånvaron inom stadens personal, vilket torde hänga samman med de osäkra framtidsutsikterna inom sektorn och det tunga arbetet. Mer om detta i stadens personalberättelse 2018.

På vilket sätt främjas personalens arbetshälsa inom Grankulla stads social- och hälsovård?

Nybygget vid Villa Breda var stadens största byggprojekt 2018. De boende flyttade in i Villa Breda på hösten. I anslutning till att tjänsterna togs i bruk förekom det utmaningar inom resurserna för äldreomsorgen, rekryteringen av tvåspråkig personal och arbetet med att leda Villa Breda. Äldreomsorgen som köpt tjänst blev fördelaktigare än Villa Breda, men Villa Breda har fört tjänsterna närmare stadsborna.

Hur avser Grankulla stad att effektivt omsätta välfärdssamkommunens äldreomsorgsplan 2016–2025 i praktiken?

En lagreform inom färdtjänsten trädde i kraft 2018.

Hur avser Grankulla stad att övervaka att färdtjänsten sköts på ett ändamålsenligt sätt?

Under 2018 godkändes bl.a. följande planer, anvisningar och program:

- Anvisningar för beviljande av förebyggande och kompletterade utkomststöd
- Ändring av anvisningarna om stöd för närståendevård
- Programmet för förebyggande rusmedelsarbete 2018–2022
- Planen för ordnande av hälso- och sjukvård för kommunerna inom HUCS-området åren 2018–2020
- Beredningsplanen för social- och hälsovården

Hur avser social- och hälsovårdssektorn att omsätta ovanstående planer och program i praktiken?

Under 2018 behandlades följande enkäter i utskottet: Undersökningen om arbetsklimatet 2017 och skolhälsoenkäten. Bland de mer oroväckande resultaten i skolhälsoenkäten fanns ungdomarnas rikliga bruk av rusmedel, pojkarernas övervikt och sömnbrist, skoltröttheten och ångesten som förekommer bland flickorna samt

upplevelserna av våld och trakasserier. Lösningar som föreslogs gick ut på bl.a. stöd i föräldrarollen och samarbete med olika organisationer.

Hur avser Grankulla stad att följa upp hur ungdomarna mår?

6.2 Samhällstekniken

I och med MBT-avtalet har Grankulla förbundit sig att bygga i genomsnitt 72 bostäder per år, då målet för ökningen i invånarantalet är 1 % per år. Starka växlingar i bostadsbyggandet är typiska för Grankulla. År 2017 blev sammanlagt 187 bostäder klara, av vilka 174 låg i flervåningshus och var 13 småhus. År 2018 blev 21 småhus klara. Bygglov beviljades 2018 för 25 nybyggnadsprojekt. Bland dem ingår åtta flervåningshus med sammanlagt 280 bostäder. Utgående från loven som har beviljats 2018 kommer m.a.o. ca 300 nya bostäder att byggas i Grankulla, vilket uppfyller MBT-målen för många kommande år. Antalet bygglov för flervåningshus var exceptionellt stort.

Då stadsbilden i Grankulla nu tättnar anmärkningsvärt snabbt, rekommenderar revisionsutskottet att man fäster uppmärksamhet vid att bevara en småhusdominerad stadsbild, samt vid att bevara grönområden och skogsdungar. Då byggverksamheten ökar blir grönområdena allt viktigare.

Bland de större projekten för bostadsproduktion under de närmaste åren märks kvarteret Tribuuni i centrum och Stationsvägen 13, som närmade sig bygglovsskedet 2018. Under 2018 var de största projekten saneringen av Villa Breda och tillbyggnaden av köpcentret. Saneringen av Mäntymäen koulu inleddes också.

Revisionsutskottet konstaterar att stadens investeringsprogram fortfarande är rätt tungt, både för stadens ekonomi och för samhällstekniken som verkställande organisation.

Samhällsteknikens utfall i bokslutet var 14,2 miljoner euro, vilket motsvarar 85 procent av inkomstanslaget för sektorn som helhet. De interna inkomsterna underskreds med ca 0,7 euro. Det berodde på att Villa Breda kunde tas i bruk senare än planerat. Utfallet var 10,5 miljoner euro (före avskrivningar och nedskrivningar) vilket motsvarar 90 procent av den budgeterade helhetssumman. Det oanvända anslaget uppgick till ca 1,1 miljoner euro.

Revisionsutskottet rekommenderar att staden lägger särskild vikt vid att beakta åsikterna och responsen från grannar och andra invånare i de olika skedena av planläggningen.

Inom resultatområdena förekom personalbrist och personalomsättning, vilket ledde till att vissa projekt måste skjutas upp till följande år. Sektorn hade 58 anställda, dvs. en fler än föregående år. Lokalcentralens personalsituation försvårades till följd av pensioneringar och rekryteringen av ny personal innebar utmaningar. Under året byttes också kommunteknikchefen.

Revisionsutskottet uttrycker oro över hur personalen ska orka och rekommenderar att personalens arbetshälsa följs upp.

Byggnadstillsynens intäkter överskred det budgeterade med 131 000 euro. En ny byggnadsinspektör inledde arbetet 2018. Byggnadstillsynen har tagit i bruk en e-tjänst för bygglovsprocessen samt digital arkivering.

Revisionsutskottet anser att målen som fullmäktige satt upp har nåtts men att utsikterna för de närmaste åren alltjämt innehåller utmaningar.

6.3 Skolväsendet

Andelen Grankullaelever i stadens skolor har hållits ungefär på samma nivå som under tidigare år. Andelen Grankullaelever i det finska gymnasiet är mycket liten (17 %).

Andelen Grankullaelever (%) av skolans alla elever 2018

Skola	Andel i % 2018	Andel i % 2017
Mäntymäen koulu	88 %	87 %
Kasavuoren koulu	54 %	53 %
Kauniaisten lukio	17 %	20 %
Granhultsskolan	92 %	91 %
Hagelstamska skolan	60 %	57 %
Gymnasiet Grankulla samskola	39 %	39 %

Gymnasiet Grankulla samskola

Gymnasiet Grankulla samskola (GGS) är just nu det mest populära svenska gymnasiet i Finland om man ser till antalet sökande som sätter det först. Antalet platser för nya studerande kunde inte ökas på grund av platsbrist. Ändringar i klassrumsindelningen i gymnasiets del av byggnaden kan inte lösa platsbristen.

Hagelstamska skolan och Granhultsskolan

Det begränsade antalet platser och skolans goda rykte har lett till att medeltalet hos de elever som söker till GGS kontinuerligt stiger. GGS står, som bästa svenska gymnasium, på femtonde plats i den nationella rankingen av studentexamensresultat. Under de senaste åren har antalet elever från Hagelstamska skolan som söker till GGS (som sitt första val) stigit, medan antalet elever som söker till gymnasier i Helsingfors har sjunkit i proportion.

Intresset för det egna gymnasiet inverkar också på högstadielävernars studiemotivation. För att komma in i gymnasiet de vill gå i måste eleverna satsa på skolarbetet redan i högstadiet. Skolhälsoenkäten, som gjordes på våren 2017 men behandlades i svenska utskottet för utbildning och småbarnspedagogik först i december 2018, visar att särskilt flickorna känner ångest och stress över skolarbetet.

Arbetet med enhetsskolmodellen fortsatte i Grankulla under 2018. Enligt modellen har låg- och högstadiet en gemensam rektor och vardera skolan har också en biträdande tjänsterektor. Erfarenheterna hittills har varit positiva och försöket ska fortsätta.

Kauniaisten lukio

Förslaget att inrätta en businesslinje i det finska gymnasiet godkändes på hösten 2018. Revisionsutskottet anser detta mycket positivt och anser att det hjälper studerandena då de söker sig vidare till utbildningar i ekonomi och högre stadiets utbildning, samt att det ger studerandena bättre ekonomiska färdigheter.

Kasavuoren koulu

Kasavuoren koulu har placerat sig väl i en riksomfattande undersökning av inlärningsfärdigheterna i åk 9 som gjordes av Helsingfors universitets centrum för utbildningsevaluering 2017. I undersökningen ingick bedömning av både färdigheter och föreställningar. I mätningen av färdigheter ingick slutledningsförmåga, läsförståelse och matematik. I mätningen av föreställningar ingår föreställningar som bidrar till inläring och skolgång, föreställningar som är ett hinder för skolgången, elevens föreställningar om sin egen förmåga och elevens engagemang i skolgången.

I rapporten konstateras bl.a. följande: "Eleverna i Kasavuoren koulu hade i sin helhet märkbart bättre färdigheter än genomsnittet för alla skolor som deltog."

Småbarnspedagogiken

Löneförhöjningar för daghemspersonalen och ett "Grankullatillägg" fick ett gott mottagande och bidrog på ett positivt sätt till stadens image.

Enlig småbarnspedagogikens kundenkät är föräldrarna i Grankulla inte riktigt lika nöjda med tjänsterna som i föregående enkät, som gjordes 2014, men staden har fortfarande det bästa resultatet i huvudstadsregionen. Enkäten hade en anmärkningsvärt låg svarsprocent, 31 procent.

Upprepning av visstidsanställningar

Enligt utslag från Helsingfors förvaltningsdomstol har Grankulla stad inom skolväsendet ingått upprepade arbetsavtal för viss tid utan grundad anledning. Enligt förvaltningsdomstolen har staden inte kunnat påvisa någon sådan grund för att anställa lärare på viss tid som förutsätts enligt lagen om kommunala tjänsteinnehavare, eftersom lärarna inte har varit vikarier för någon.

Revisionsutskottet påpekar att staden i fortsättningen ska fästa särskild uppmärksamhet vid de lagliga grunderna för visstidsanställning.

7. Revisionsutskottets förslag till stadsfullmäktige

Enligt 121 § i kommunallagen behandlar fullmäktige revisionsutskottets utvärderingsberättelse i samband med bokslutet. Kommunstyrelsen ger fullmäktige ett utlåtande om de åtgärder som utvärderingsberättelsen föranleder.

Revisionsutskottet lämnar sin utvärderingsberättelse för 2018 till fullmäktige för behandling och föreslår att fullmäktige ska begära bemötanden av utskotten och stadsstyrelsen med anledning av de kursiverade frågorna och rekommendationerna i utvärderingsberättelsen före utgången av oktober 2019.

Revisionsutskottet föreslår i enlighet med revisorns förslag att bokslutet godkänns och att medlemmarna i förvaltningsorganen och de ledande tjänsteinnehavarna i uppgiftsområdena beviljas ansvarsfrihet för räkenskapsperioden 1.1–31.12.2018.

8. Sammanfattning

Revisionsutskottet ska enligt kommunallagen bedöma huruvida de mål för verksamheten och ekonomin som fullmäktige satt upp har nåtts i kommunen och huruvida verksamheten är ordnad på ett resultatrikt och ändamålsenligt sätt. Revisionsutskottet har utfört utvärderingen enligt sin utvärderingsplan för fullmäktigeperioden 2017–2021 och sitt arbetsprogram för utvärdering 2018.

Revisionsutskottets utvärdering ska fokusera på hur väl målen för verksamheten och ekonomin har nåtts i staden och stadskoncernen, men fullmäktige fastställde inga mål och mätare för verksamheten 2018.

Revisionsutskottet konstaterar dock att de ekonomiska målen som har godkänts av fullmäktige har uppnåtts i tillräcklig utsträckning.

9. Underskrifter

Grankulla den 16 maj 2019

Grankulla stads revisionsutskott

Olavi Filppula
ordförande

Stefan Stenberg
vice ordförande

Veronica Fellman
ledamot

Jarkko Huttunen
ledamot

Sari Mutka
ledamot

Bilaga 1. Gemensam utvärdering från revisionsfunktionerna vid huvudstadsregionens städer 2018: tillgången till mentalvårdstjänster för barn och unga

Inledning

Revisionsfunktionerna vid huvudstadsregionens städer samt Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt HNS utarbetade år 2018 en gemensam utvärdering av tillgången till städernas mentalvårdstjänster med låg tröskel och mentalvårdstjänsterna inom den specialiserade sjukvården för minderåriga barn och unga i städerna. Fokus vid utvärderingen låg på primärvårdens tjänster för barn och unga, samt icke-brådskande psykiatrisk öppen vård för barn och ungdomar inom den specialiserade sjukvården. Utvärderingen gjordes av en arbetsgrupp som bestod av anställda vid städerna och HUS revisionsfunktion, och den styrdes av en styrgrupp bestående av revisionsnämndernas ordförande. I utvärderingen deltog Esbo, Helsingfors, Grankulla, Vanda och HUS.

Läs mer om utvärderingen här: www.arviointikertomus.fi.

Rekommendationer

Städerna

- Bildningen bör stärka tillgången på psykologtjänster inom elev- och studerandevården.
- Social- och hälsovården bör utreda möjligheterna att förbättra tillgången på mentalvårdstjänster för barn och unga genom att öka antalet psykiatriska sjukskötare inom elev- och studerandevården.
- Social- och hälsovården i samarbete med bildningen bör senast i situationer som förutsätter psykiatrisk vård utse en namngiven läkare eller ansvarsperson för varje barn eller ung person, som har till uppgift att samordna tjänster och vård och svara för informationsgången.

Städerna och HUS

- Social- och hälsovårdens ledning och HUS bör utöka samarbetet för att lindra problemet med att rekrytera läkare till barn- och ungdomspsykiatrin. Information om läkarbristen bör aktivt föras vidare till social- och hälsovårdsministeriet så att tillgången på specialister inom barn- och ungdomspsykiatrin kan säkras i fortsättningen.
- Primärvården och den specialiserade sjukvården bör samarbeta för att få till stånd en smidigare remisspraxis inom mentalvårdstjänsterna för barn och unga, så att vård kan erbjudas fortare.
- Primärvården och den specialiserade sjukvården bör samarbeta och klargöra arbetsfördelningen särskilt inom mentalvårdstjänster för unga.
- Städernas barnskydd och ungdomspsykiatrin inom HUS bör tillsammans utveckla tjänsterna så att ungdomar i behov av hjälp kan erbjudas vård genast, i stället för att de måste placeras i brist på vård.

HUS

- Inom den specialiserade sjukvården bör konsultationsmöjligheterna ökas för kommunernas primärvård i anslutning till psykiatritjänster för barn och unga i syfte att förbättra tillgången på vård. Verksamheten inom HYKS Varhain bör utökas.
- Vid övergångarna från den specialiserade sjukvården till fortsatt vård är det viktigt att informationen förs vidare med patienten. Då patienten hänvisas till fortsatt vård ska alla parter beaktas som är tänkta att engageras i vården.